

Teleconsultatie voor de huisarts en de nefroloog

In de rubriek (Ver)Stand van zaken geeft de aiotho (arts-in-opleiding tot huisarts-onderzoeker) een korte samenvatting van de literatuur die heeft geleid tot de belangrijkste onderzoeksvraag, waarop hij/zij aan het promoveren is. De coördinatie van de rubriek is in handen van M.J. Scherptong-Engbers, LUMC Leiden, aiotho en redactielid H&W • Correspondentie: m.j.scherptong@gmail.com.

PRAKTIJKVRAAG

Hoe kan de huisarts gemakkelijker de nefroloog consulteren?

HUIDIG BELEID

Patiënten met chronische nierschade (CNS) – eGFR < 60 ml/min/1,73m² of persisterende (micro)albuminurie en/of specifieke sedimentsafwijkingen – hebben veel zorg nodig. De begeleiding van deze patiënten vindt gedeeltelijk plaats in de eerste lijn, en waar nodig in de tweede lijn. De Landelijke Transmurale Afspraak Chronische nierschade biedt huisartsen handvatten om te beslissen in welke setting het best kan worden voldaan aan de zorgbehoeften van de individuele patiënt. De richtlijn vermeldt bij welke patiënten overleg met een nefroloog wordt aangeraden en wanneer de huisarts een patiënt naar de tweede lijn moet verwijzen. De huisarts consulteert de nefroloog meestal telefonisch of per mail.

RELEVANTIE VOOR DE HUISARTS

De prevalentie van CNS is in Nederland 10%, en dat percentage neemt toe met de leeftijd. CNS komt voor bij 28% van de patiënten met diabetes mellitus en bij 21% van de patiënten met hypertensie. CNS veroorzaakt forse morbiditeit en mortaliteit door de ziekteprogressie tot het eindstadium nierfalen en de verhoogde kans op cardiovasculaire events. Goede kwaliteit van zorg kan de ziekteprogressie vertragen en complicaties voorkomen. Specialistisch advies van de nefroloog aan de huisarts is daarbij belangrijk. De kwaliteit van zorg in de eerste lijn kan geoptimaliseerd worden en dit kan leiden tot minder verwijzingen naar de tweede lijn.

Consultatie blijkt in de dagelijkse praktijk echter niet altijd goed uitvoerbaar, omdat het voor de huisarts en de nefroloog lastig is een geschikt moment voor overleg te vinden, er veel gedetailleerde gegevens moeten worden uitgewisseld en verslaglegging van de consultatie ontbreekt. Om die redenen wordt consultatie uitgesteld of wordt de patiënt verwezen.

Om dit proces te verbeteren, hebben de afdelingen Eerstelijns geneeskunde en Nefrologie van het Radboudumc een webbased consultatieplatform telenefrologie ontwikkeld. Dit systeem heeft een aantal potentiële voordelen tegenover consultatie via mail of telefoon. Zo is het efficiënt dat de huisarts en nefroloog het systeem onafhankelijk van elkaar en op een zelfgekozen tijdstip kunnen gebruiken. Verder wordt relevante informatie automatisch opgehaald uit het patiëntendossier en overzichtelijk gepresenteerd aan de nefroloog. Daarnaast

bestaat er een automatische koppeling van het consult met het patiëntendossier. Tot slot vindt de communicatie plaats via een beveiligde dataverbinding.

STAND VAN ZAKEN IN DE LITERATUUR

Onderzoek naar teleconsultatie op het gebied van nefrologie is dun gezaaid. Britse onderzoekers rapporteerden dat een e-consultatiemodel voor chronische nierschade leidde tot 75% minder verwijzingen: van de 30 via e-consultatie voorgestelde verwijzingen door de huisarts werden uiteindelijk 8 patiënten verwezen. Bij schriftelijke verwijsverzoeken werd 98% (352/360 patiënten) daadwerkelijk verwezen. De nefroloog kreeg een digitale verwijzing en daarmee toegang tot het patiëntendossier bij de huisarts.¹

Binnen andere vakgebieden is teleconsultatie bekender. Zo werd in Nederland een grote klinische trial verricht op het gebied van teledermatologie, waarbij dankzij deze methode 68% van de verwijzingen kon worden voorkomen.²

CONCLUSIE

CNS is een ernstige aandoening. Het optimaliseren van consultatiefaciliteiten tussen huisarts en nefroloog, zoals telenefrologie, kan wellicht bijdragen aan een betere kwaliteit van zorg, geleverd binnen de juiste setting voor de patiënt.

BELANGRIJKSTE ONDERZOEKSVRAAG

Wat is de invloed van de nieuwe consultatiemethode telenefrologie op:

1. Het aantal verwijzingen van patiënten met CNS naar de tweede lijn?
2. De kwaliteit van de eerstelijnszorg, gedefinieerd als het naleven van de LTA Chronische nierschade en registratie van CNS in het patiëntendossier, voor patiënten met CNS? ■

LITERATUUR

- 1 Stoves J, Connolly J, Cheung CK, Grange A, Rhodes P, O'Donoghue D, et al. Electronic consultation as an alternative to hospital referral for patients with chronic kidney disease: a novel application for networked electronic health records to improve the accessibility and efficiency of healthcare. *Qual Saf Health Care* 2010;19:e54.
- 2 Van der Heijden JP, De Keizer NF, Bos JD, Spuls PI, Witkamp L. Teledermatology applied following patient selection by general practitioners in daily practice improves efficiency and quality of care at lower cost. *Br J Dermatol* 2011;165:1058-65.